

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده علوم
مدرسه فیزیک

سر فصل دروس

کارشناسی ارشد رشته‌ی فیزیک دریا

دانشگاه اصفهان

تیرماه ۱۳۹۱

فهرست راهنما

۱	برنامه‌ی دروس کارشناسی ارشد رشته‌ی فیزیک دریا.....
۱	برنامه‌ی درسی دوره‌ی کارشناسی ارشد آموزشی-پژوهشی.....
۱	برنامه‌ی درسی دوره‌ی کارشناسی ارشد آموزش محور.....
۲	اهداف و ضرورت تغییر.....
۲	جدول ۱: دروس اصلی تخصصی کارشناسی ارشد فیزیک دریا.....
۳	جدول ۲: دروس اختیاری کارشناسی ارشد فیزیک دریا.....
۴	جدول تطبیقی و مقایسه‌ای دروس اصلی تخصصی کارشناسی ارشد فیزیک دریا.....
۵	جدول تطبیقی و مقایسه‌ای دروس اختیاری کارشناسی ارشد فیزیک دریا.....
۶	هواشناسی دریایی.....
۷	دینامیک اقیانوس.....
۸	دینامیک شاره‌های ژئوفیزیکی.....
۹	نظریه امواج و جزر و مد.....
۱۱	ابزار شناسی فیزیکی دریا.....
۱۲	فیزیک دریا.....
۱۴	مباحث ویژه در فیزیک دریا.....
۱۵	سنجش از دور.....
۱۶	اکوستیک زیردریایی.....
۱۷	آنالیز طیفی و سریهای زمانی.....
۱۸	مدلهای عددی در اقیانوس شناسی.....
۱۹	داده برداری و داده پردازش.....
۲۰	شیمی و آلودگی دریا.....
۲۱	اقیانوس شناسی زمین شناختی.....
۲۲	اقیانوس شناسی زیست شناختی.....
۲۳	ناوبری.....
۲۴	مدیریت منابع دریایی.....

برنامه‌ی دروس کارشناسی ارشد رشته‌ی فیزیک دریا

مقدمه:

کارشناسی ارشد رشته‌ی فیزیک دریا در راستای رفع نیاز کشور در زمینه فعالیت‌های اقتصادی و توسعه‌ای، امور دفاعی، مکانیزم حرکت آب‌های ساحلی و فراساحلی، آلودگی دریاها، برهمکنش جو و اقیانوس، امواج، جزر و مد و تغییرات فیزیکی آنها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

دانش‌آموختگان این رشته قادر خواهند بود مهارت‌های علمی لازم را بر اساس سرفصل ارائه شده، کسب کنند. با استفاده از دانش و پژوهش کسب شده در این زمینه، در سازمان‌های اجرایی کشور با حل مسایل مختلف فیزیک دریا به تحقیق و خدمت بپردازند.

برنامه‌ی درسی دوره‌ی کارشناسی ارشد آموزشی-پژوهشی

طبق آئین‌نامه‌ی موجود، تعداد واحد لازم برای گذراندن دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته فیزیک دریا جمعاً ۲۸ واحد به شرح ذیل تعیین شده است:

الف) دروس اصلی-تخصصی ۱۶ واحد از جدول (۱)

ب) دروس اختیاری ۶ واحد از جدول (۲)

ج) پایان‌نامه ۶ واحد

د) در صورت نیاز به دروس جبرانی با تصویب شورای تحصیلات تکمیلی با توجه به مدرک کارشناسی ورودیها ارائه می‌گردد.
تعداد کل واحدهای درسی کارشناسی ارشد آموزشی-پژوهشی مطابق جدول زیر است (بدون دروس تکمیلی):

کارشناسی ارشد فیزیک دریا (آموزشی-پژوهشی)

تعداد واحد	نوع درس
۱۶	اصلی-تخصصی
۶	اختیاری
۶	پایان‌نامه
۲۸	مجموع

برنامه‌ی درسی دوره‌ی کارشناسی ارشد آموزش محور

دانشجویان آموزش محور میتوانند به جای پایان‌نامه ۳ واحد سمینار (طبق آئین‌نامه، به صورت یک درس ۱ واحدی و یک درس ۲ واحدی) و یک درس ۳ واحدی از جدول ۲ یا سایر گرایش‌های فیزیک و رشته‌های دیگر علوم و فنی-مهندسی اخذ کنند.

اهداف و ضرورت تغییر

در سال ۱۳۸۰ تغییر سرفصلها شروع و در سال ۱۳۸۲ انجام و تا به حال هم اجرا شده است. اکنون مجدداً نیز با تغییر سرفصل بعضی دروس، به روز رسانی مراجع و همچنین کاهش واحدها از ۳۲ واحد به ۲۸ واحد سرفصل جدید ارایه شده است.

جدول ۱: دروس اصلی تخصصی کارشناسی ارشد فیزیک دریا

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد
۱	هواشناسی دریایی	۳
۲	فیزیک دریا	۳
۳	دینامیک اقیانوسها	۳
۴	دینامیک شاره‌های ژئوفیزیکی	۳
۵	نظریه امواج و جزرومد	۳
۶	ابزارشناسی فیزیکی دریا	۱
۷	سمینار ۱ (آموزش محور)	۱
۸	سمینار ۲ (آموزش محور)	۲
۹	پایاننامه	۶
	جمع واحدها	۲۵

جدول ۲: دروس اختیاری کارشناسی ارشد فیزیک دریا

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد
۱	مباحث ویژه در فیزیک دریا	۳
۲	سنجش از دور	۳
۳	اکوستیک زیر دریایی	۳
۴	آنالیز طیفی و سری زمانی	۳
۵	مدلهای عددی در اقیانوس شناسی	۳
۶	داده برداری و داده پردازش	۳
۷	شیمی و آلودگی دریا	۳
۸	اقیانوس شناسی زمین شناختی	۳
۹	اقیانوس شناسی زیست شناختی	۳
۱۰	ناوبری	۱
۱۱	مدیریت منابع دریایی	۲

دانشجو می تواند به پیشنهاد استاد راهنما و تایید کمیته تحصیلات تکمیلی تا دو درس از سایر رشته ها و گرایش های مرتبط موجود در دانشگاه اخذ نماید.

جدول تطبیقی و مقایسه‌ای دروس اصلی تخصصی کارشناسی ارشد فیزیک دریا

برنامه‌ی جدید			برنامه‌ی فعلی		
تعداد واحد	عنوان درس	ردیف	تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
۳	فیزیک دریا	۱	۲	اقیانوسشناسی فیزیکی	۱
۳	هواشناسی دریایی	۲	۳	هواشناسی دریایی	۲
۳	دینامیک اقیانوس	۳	۳	دینامیک اقیانوس	۳
۳	دینامیک شاره‌های ژئوفیزیکی	۴	۳	دینامیک شاره‌های ژئوفیزیکی ۱	۴
۳	نظریه امواج و جزرومد	۵	۳	نظریه امواج و جزرومد	۵
۱	ابزارشناسی فیزیکی دریا	۶	۱	ابزارشناسی فیزیکی دریا	۶
۱	سمینار ۱ (آموزش محور)	۷	۱	سمینار ۱	۷
۲	سمینار ۲ (آموزش محور)	۸	۱	سمینار ۲	۸

جدول تطبیقی و مقایسه‌ای دروس اختیاری کارشناسی ارشد فیزیک دریا

برنامه‌ی جدید			برنامه‌ی فعلی		
تعداد واحد	عنوان درس	ردیف	تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
-	حذف	۱	۳	دینامیک شاره‌های ژئوفیزیکی ۲	۱
۳	سنجش از دور	۲	۳	سنجش از دور	۲
۳	اکوستیک زیردریایی	۳	۳	اکوستیک زیردریایی	۳
۳	آنالیز طیفی و سری زمانی	۴	۳	آنالیز طیفی و سری زمانی	۴
۳	مدلهای عددی در اقیانوسشناسی	۵	۳	مدلهای عددی در اقیانوس شناسی -	۵
۳	دادهبرداری و دادهپردازی	۶	۳	دادهبرداری و دادهپردازی	۶
۳	شیمی و آلودگی دریا	۷	۳	شیمی و آلودگی دریا	۷
۳	اقیانوسشناسی زمین شناختی	۸	۳	اقیانوسشناسی زمین شناختی	۸
۳	اقیانوسشناسی زیست شناختی	۹	۲	اقیانوسشناسی زیست شناختی	۹
۱	ناوبری	۱۰	۱	ناوبری	۱۰
۲	مدیریت منابع دریایی	۱۱	۲	مدیریت منابع دریایی	۱۱
۲	فیزیک محاسباتی ۱	۱۲	۲	-----	۱۲
۳	مباحث ویژه در فیزیک دریا	۱۳	۳	مباحث ویژه	۱۳

هواشناسی دریایی

Marine Meteorology

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

شناخت ساختار لایه‌های جوی و فراگیری فرایندهای هواشناسی دریایی

رئوس مطالب:

- ۱- ساختار لایه‌های جوی، قوانین تابش، پراگندگی و جذب در جو
- ۲- ترمودینامیک جو، بخار آب و اثرات ترمودینامیکی آن
- ۳- نیروها و قوانین حرکت، حل معادلات حرکت، انواع حرکت
- ۴- گردش عمومی جو، برهم کنش جو-دریا
- ۵- معرفی سیستم‌های هواشناسی، برآورد تندی و راستای باد، هم فشارها و برآورد شدت باد از روی سیستم هم فشاری
- ۶- سیستم‌های باد اقیانوسی، چرخنده‌ها و واچرخنده‌ها
- ۷- پدیده ویژه باد در نزدیک کرانه‌ها
- ۸- دمای سطح آب و شیوه‌های دیده‌بانی آن، تغییر دما در سطح دریا
- ۹- اثر دمای آب روی هوا، دید در هواشناسی
- ۱۰- دید در دریا، نسیم خشکی-دریا و برعکس، پدیده مونسون، پدیده ال نینو

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: دارد

منابع:

- 1- R. B. Grant, "The Oceans and Climate", 2nd Edition, Cambridge University Press, 2003.
- 2- A. Curry and Peter, J. Webster, "Thermodynamics of Atmospheres and Oceans", 2nd Edition, Academic Press, 1999.
- 3- R. R. Fortheringham, "Marine Meteorology, Volume II, Part 3", Win- Nilsen Ed-1979.

دینامیک اقیانوس

Ocean Dynamics

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

معرفی نیروها و حل معادله‌های حاکم بر دینامیک اقیانوس‌ها و مطالعه نظریه‌های گردش آب

رئوس مطالب:

- ۱- معرفی نیروها و محاسبه آنها، دستگاههای چرخان
- ۲- حرکت بدون اصطکاک و در حضور اصطکاک
- ۳- چگونگی هدایت اقیانوس و جو، انتقال انرژی و اندازه حرکت بین جو و اقیانوس
- ۴- خواص شار ساکن، معادلات حاکم بر شار متحرک
- ۵- حرکت در اثر نیروها، معادلات حرکت
- ۶- نظریه‌های گردش
- ۷- جریانهای مشتق شده از باد، نظریه اکمن
- ۸- اسوردراپ، استومل و مانک، تاوانی نسبی، سیاره‌ای و پتانسیل
- ۹- جریان مشتق شده از باد در صفحه بتا و جریان مرزی لایه غربی، ناپایداری باروکلینیک
- ۱۰- تئوری شار طبقه بندی شده، ادی و معادلات انرژی ادی.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: -

منابع:

- 1- A. E. Gill, "Atmosphere- Ocean Dynamics", Academic Press, 1982.
- 2- S. Pond and L. Pickard, "Introductory Dynamical Oceanography", 2nd Edition, George Butterworth Heinemann, 1997.
- 3- H. A. Dijkstra, "Dynamical Oceanography", Springer, 2008.

دینامیک شاره‌های ژئوفیزیکی

Geophysical Fluids Dynamics

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی تخصصی	پیشنیاز: دینامیک اقیانوس

هدف درس:

بررسی معادلات حرکت آب در دستگاه چرخنده، حل آنها و مطالعه نظریه‌های دینامیک آبهای کم عمق

رئوس مطالب:

- ۱- معادله‌های حرکت آب در دستگاه چرخشی و غیرچرخشی
- ۲- عدد راسبی، تاوایی گردش آب، معادلات تلاویی
- ۳- نظریه آب‌های کم عمق و غیرچسبنده
- ۴- معادله‌های حرکت آب‌های کم عمق
- ۵- پتانسیل چرخشی، مقیاس زمین گرد در آب‌های کم عمق
- ۶- حرکات مستقل از زمان و شبه‌زمین گرد، کشش رینولدز
- ۷- مکانیزم امواج راسبی، انرژی امواج راسبی
- ۸- معادلات ریاضی برای حرکت آب‌های شبه‌زمین گرد
- ۹- آشفتگی، لایه اکمن، جریانهای بدون اصطکاک و نظریه لایه مرزی
- ۱۰ دینامیک شبه‌زمین‌گرد در حضور اصطکاک و معادلات تاوایی با اصطکاک.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: -

منابع:

- 1- J. Pedlosky, "Geophysical Fluid Dynamics", 2nd Edition, Springer Verlag, 1992.
- 2- J. C. McWilliams, "Fundamentals of Geophysical Fluid Dynamics", University of California, Los Angeles, 2009.
- 3- J. R. Apel, "Principles of Ocean Physics", 3rd Edition, Academic Press, 1990.

نظریه امواج و جزر و مد

Theory of Waves and Tide

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

نظریه موج در دریا، مطالعه نیروهای جزرومدی و روش تجزیه و تحلیلی آنها

رئوس مطالب:

- ۱- مشخصات کلی امواج در دریا
- ۲- دینامیک امواج، دسته‌بندی امواج، معادلات حرکت
- ۳- خطی کردن معادلات حرکت، استخراج معادله موج
- ۴- نظریه امواج دامنه کوتاه، رابطه پاشندگی امواج
- ۵- حرکت مداری ذرات آب و فشار موج، انرژی امواج و اندازه حرکت
- ۶- امواج کشش سطحی، مقدمه‌های بر امواج استوکس و امواج تنها
- ۷- امواج ناشی از باد، امواج سطحی، امواج دورا، امواج داخلی، آسمان و اجرام سماوی
- ۸- مختصات افقی، مختصات استوایی، مختصات دایره‌البروج، مدار ماه
- ۹- روابط مثلث نجومی، انواع ماهها و سالهای نجومی، محاسبه اثر جزرومدی ماه و خورشید
- ۱۰ جزرومد تعادلی و عامل شکست آن
- ۱۱- تجزیه مولفه‌های جزرومدی، بهکارگیری سری فوریه و لاپلاس،
- ۱۲- مولفه‌های کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت جزرومدی، جریانهای جزرومدی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: -

- 1- J. Pedlosky, "Waves in the Ocean and Atmosphere", Springer, 2003.
- 2- P. H. Leblond and L. A. Mysak, "Waves in the Ocean", 3rd Edition, Elsevier, 1980.
- 3- S. Pond and L. Pickard, "Introductory Dynamical Oceanography", 2nd Edition, George Butterworth Heinemann, 1997.
- 4- R. M. Green, "Spherical Astronomy", 2nd Edition, Cambridge University Press, 1999.

ابزار شناسی فیزیکی دریا

Instrumentation for physical oceanography

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

ابزارهای اندازه گیری پارامترهای فیزیکی دریا

رئوس مطالب:

- ۱- معرفی کشتی تحقیقاتی، سکوهای اقیانوس شناسی
- ۲- ابزار مورد نیاز در کشتی تحقیقاتی
- ۳- انواع بویه های هواشناسی و اقیانوس شناسی
- ۴- اندازه گیری دما، شوری و عمق، معرفی CTD و XBT
- ۵- انواع حسگرهای رقومی
- ۶- معرفی جریانسنج های اوپلری و لاگرانژی
- ۷- دستگاه جزرومدسنج
- ۸- اندازه گیری ها توسط رادار و لیزر (لیدار)
- ۹- اندازه گیری توسط ماهواره های اقیانوس شناسی و هواشناسی.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: دارد

حداکثر ۴ روز

منابع:

- 1- W. Emery and R. E. Thomson, "Data Analysis Methods in Physical Oceanography", 2nd Edition, Elsevier Science LTD, 1998.
- 2- W. Emery, L. Pickard, "Descriptive Physical Oceanography", George Butterworth Heinemann, 2005.

فیزیک دریا

Marine Physics

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشیاز: -

هدف درس:

اقیانوس شناسی فیزیکی و آشنایی با خواص فیزیکی دریا و مطالعه فرایندهای فیزیکی مهم در اقیانوس

رئوس مطالب:

- ۱- تعریف اقیانوس شناسی فیزیک دریا، شیمی دریا، بیولوژی دریا
- ۲- هواشناسی دریا، زمین شناسی و مهندسی دریا و حوزه های اقیانوسی
- ۳- خواص فیزیکی آب دریا: شامل دما، شوری، چگالی، فشار، دمای پتانسیل
- ۴- گرما شیب، لایه آمیخته، گرما شیب فصلی و دائمی
- ۵- نیروهای وارد بر توده آب
- ۶- جریانات اقیانوسی و اثرات متقابل هوا- دریا، جریانات اکمن و تاثیر آن بر گرمایش
- ۷- امواج و جزومد
- ۸- الکترومغناطیس در دریا، نور و صوت در دریا، کانالهای صوتی
- ۹- بررسی دریاهای ایران از نظر مشخصه های فیزیکی
- ۱۰- جریانه های ورودی و خروجی در خلیج فارس، الگوی گردش آب در دریای عمان و خلیج فارس

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- 1- S. A. Thorpe, "Elements of Physical Oceanography", Academic Press, 2009.
- 2- A. Knauss, "Introduction to Physical Oceanography", 2th Edition, Prentice Hall, 1996.
- 3- R. H. Stewart, "Introduction to physical Oceanography" 2nd Edition, Texas A & M University Press, 2006.

مباحث ویژه در فیزیک دریا

Special Topics in Marine Physics

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس: معرفی مباحث و موضوعات نوین در علوم دریایی

رئوس مطالب:

رئوس مطالب و منابع این درس در ابتدای هر نیمسال باید به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه فیزیک برسد.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: -

منابع:

سنجش از دور

Remote Sensing

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

مطالعه اقیانوس از راه دور و معرفی ماهواره‌ها و تجزیه و تحلیل اطلاعات ماهواره‌هایی

رئوس مطالب:

- ۱- مبانی دورسنجی، انرژی الکترومغناطیس
- ۲ - تاثیر متقابل ماده و انرژی، نحوه تشکیل تصاویر
- ۳ - خصوصیات فیلم، سیستم‌های غیرتصویری
- ۴ - سنجنده‌ها و سکوها، اندازه‌گیری‌های رادیومتری
- ۵ - وضعیت هندسی تصاویر، اندازه‌گیری نوری، سیستم‌های ماهواره‌ای و خصوصیات آنها، خصوصیات ماهواره لندست
- ۶ - اطلاعات ماهواره‌های قابل دسترس، اصول و روش‌های تعبیر و تفسیر تصاویر
- ۷ - روش‌های تجزیه و تحلیلی رقومی تصاویر، معیارهای اساس عوامل موثر در تعبیر و تفسیر تصاویر هندسی
- ۸ - تصاویر و روش تطبیق تصاویر در تاریخ‌های مختلف
- ۹ - ارتفاعسنجی ماهواره‌های
- ۱۰ - اصول تهیه نقشه و معرفی ماهواره‌های هواشناسی و اقیانوسشناسی شامل Topex/Poseidon, ERS, ADEOS-1 و NOAA، بررسی سنجنده‌های رادیومتری AVHRR مربوط به ماهواره NOAA

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: -

منابع:

- 1- R. Mätzler, " Physical Principles of Remote Sensing", University of Bern, 2008.
- 2-R. Jensen, "Introductory Digital Image Processing", 2th Edition, Prentice Hall, 1993.
- 3-W. G. Res, "Physical Principles of Remote Sensing", 2nd Edition, Cambridge University Press, 2001.

اکوستیک زیردریایی

Underwater Acoustic

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز:

هدف درس:

مطالعه رفتار صوت در محیط دریایی و کاربرد آن در سونار

رئوس مطالب:

- ۱- اصول صوت، تعریف صوت، امپدانس-فشار
- ۲- انتشار امواج صوتی، معادله موج
- ۳- تغییرات سرعت صوت در اعماق دریا
- ۴- پدیده‌های تراکسیل، اتلاف انتشاری، تضعیف، انعکاس و پراکندگی
- ۵- نظریه انتشار امواج صوتی و تئوری اشعه، کاربرد صوت در دریا
- ۶- عمقسنجی صوتی، سونار، معادله‌های سونار
- ۷- فرمول سونار عامل و غیرعامل، نوفه محیطی در آبهای عمیق، نوفه محیطی در آبهای کمعمق
- ۸- مدل‌های اندازه‌گیری نوفه محیطی
- ۹- نوفه انتشار ماشینی شامل نوفه پروانه و هیدوردینامیک نوفه خودی و اندازه‌گیری آن
- ۱۰- نوفه جریان

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: -

منابع:

- 1- R. J. Urick, "Principles of Underwater Sound", 3rd Edition, McGraw Hill, 1982.
- 2- E. Mc Carthy, "International Regulation of Underwater Sound: Establishing Rules and Standards to Address Ocean Noise Pollution", Kluwer Academic Publishing, 2004

آنالیز طیفی و سریهای زمانی

Time Series and Spectral Analysis

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

معرفی سریهای زمانی، مدل‌های آماری، و کاربرد این مدل‌ها در علوم دریایی

رئوس مطالب:

- ۱- سریهای زمانی ایستا و نایستا
- ۲- روشهای توصیف سریهای زمانی
- ۳- تفاضلیکردن و تغییرات فصلی، همبستگی و همبستگی‌نگار
- ۴- الگوهای احتمال، فرایندهای تصادفی، فرایندهای میانگین متحرک
- ۵- فرایندهای اتو-رگرسیو، الگوهای مرکب، الگوهای تلفیق‌شده
- ۶- برآورد الگوها در قلمرو زمان
- ۷- تعیین مرتبه فرایندها
- ۸- پیشبینی، روشهای یک متغیره و چند متغیره
- ۹- فرایند ایستا در قلمرو فرکانس، تابع چگالی طیفی،
- ۱۰ تجزیه و تحلیل طیفی، تبدیل فوریه سریع، تجزیه و تحلیل هارمونیک، تجزیه و تحلیل هارمونیک جزرومد، توابع متعامد

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: -

منابع:

- 1- D. Jonathan, Kung-Sik Chan, "Time Series Analysis", 2nd Edition, Springer, 2008.
- 2- J. D. Hamilton, "Time Series Analysis", Princeton University Press, 1994.
- 3- W. W. S. Wei, "Time Series Analysis", Wiley, 1990.

مدلهای عددی در اقیانوس شناسی

Numerical Modelling in Oceanography

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز:

هدف درس:

حل معادلات حرکت در اقیانوس شناسی به روش عددی و آشنایی با چند مدل عددی در اقیانوس شناسی

رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه‌ای بر دینامیک اقیانوس
- ۲- مقدمه‌ای بر جوابهای عددی شامل روش رونژ- کوتا
- ۳- معادلات دیفرانسیلی جزئی
- ۴ - پایداری، همگرایی و تطابق، مسائل حالات پایا
- ۵ - مسائل وابسته به زمان، معادله‌های فرارفتی و سیستمهای سهمیوار
- ۶ - معادله‌های پخش و سیستمهای هذلولیوار
- ۷ - روش تفاضل محدود، فیلترسازی و محاسبه نقاط شبکه
- ۸ - روش‌های طیفی، مقیاسسازی فرایندها، شرایط مرزی، معادلات حاکم بر مدل‌های ساحلی و منطقه‌ای در مختصات سیگما
- ۹ - مدل جفتشدگی جو- اقیانوس، مدل‌های باروتروپیک، مدل جزرومدی، مدل‌های لایه‌ای ، معرفی چند مدل رطبی اقیانوسی و کاربرد آنها، انجام پروژه و اجرای مدل .

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	+

بازدید: -

منابع:

- 1- L. H. Kantha and C. A. Clayson, "Numerical Models of Oceans and Oceanic Processes", 2nd Edition, Academic Press, 2000.
- 2- J. Kampf, "Ocean Modelling for Beginners", Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2009.

داده برداری و داده پردازی

Data acquisition and Data analysis

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

ابزار اندازه گیری و پردازش داده های دریایی با استفاده از روشهای آماری گوناگون

رئوس مطالب:

- ۱- طریقه به دست آوردن دادهها و اندازه گیری: شرح ابزارهای اندازه گیری، دقت آنها و رفع خطا
- ۲- معرفی پارامترهای مورد اندازه گیری
- ۳- پردازش دادهها: نیمرخهای عمودی، نقشه های افقی و تصاویر
- ۴- روش آماری و رفع خطاها: تحلیل مکانی میدان دادهها
- ۵- روش تحلیلی سری زمانی
- ۶- برآورد خطی، روش حداقل مربعات
- ۷- خطای استاندارد برآورد، رگرسیون یک متغیره و چند متغیره
- ۸- روش توابع متعامد تجربی (EOF)
- ۹- روش تبدیل فوریه سریع (FFT)
- ۱۰- موجکها (Wavelet)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: -

منابع:

- 1- W. J. Emery and R. E. Thomson, "Data Analysis Methods in Physical Oceanography", 2nd Edition, Elsevier Science Ltd, 1997.

شیمی و آلودگی دریا

Marine Chemistry and Pollution

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

مطالعه خواص شیمیایی آب و بررسی آلودگی‌های دریایی

رئوس مطالب:

- ۱- ساختمان آب و خواص فیزیکی آن
- ۲- تعریف شوری و روش اندازه‌گیری آن، الکترولیتها
- ۳- میزان انحلال گازها در آب و تغییرات آن
- ۴- تاثیرات متقابل شیمیایی هوا- دریا، میزان انحلال مواد شیمیایی در آب
- ۵- گردش اکسیژن در طبیعت، تولید فسفات، نترات در آب
- ۶- تغییرات CO₂ و کربنات در آب، تغییرات pH در اعماق مختلف دریاها
- ۷- کانی‌ها مهم و اکسیدهای فلزی کف دریا، بررسی وضعیت شیمیایی حوزه‌های آبی کشور
- ۸- بررسی آلودگی نفتی آب دریا، بررسی آلودگی آلی آب دریا و روش اندازه‌گیری آن
- ۹- بررسی آلودگی غیر آلی نفتی آب دریا و روش اندازه‌گیری آن و فلزات
- ۱۰- معرفی مدل‌های آلودگیهای نفتی در دریا

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: -

منابع:

- 1- J. Millero, "Chemical Oceanography", 2th Edition, Water Science Technology and Engineering, 1996.
- 2- C. Brightwell, " Marine Chemistry", T.F.H. Publications, 2007.

اقیانوس شناسی زمین شناختی

Marine Geology

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: دینامیک اقیانوس

هدف درس:

معرفی و شناخت فرایندهایی که ساختار و گسترش حوزه‌های دریایی را کنترل می‌کنند و ابزار و روشی که توسط آنها میتوان این فرایندها را درک کرد.

رئوس مطالب:

- ۱- تاریخچه و معرفی، روش عمقیابی، روش نمونه‌برداری
- ۲- بررسی‌های کف دریا، اندازه‌گیری جریانهای اقیانوسی و شناخت روشهای مکانیک خاک دریایی
- ۳- شناخت روشها و مبانی ژئوفیزیکی دریایی
- ۴- تقلسنجی، رسوبات اقیانوس و رسوبگذاری در دریاها
- ۵- جابه‌جایی ساحلی، لرزه زمین ساخت و نفوکتونیک در دریا
- ۶- طبقه‌بندی سواحل، چگونگی به وجود آمدن و گسترش دانه‌ها و شن‌زارهای ساحلی
- ۷- دلتاها، مردابها، مصب رودخانه‌ها
- ۸- چگونگی تشکیل تنگه‌های زیردریایی، انواع دره‌های میانی، دره‌های گسلی
- ۹- تنگه‌های چینخورده، تنگه‌های بالا آمده، تپه‌های مرجانی، جزایر مرجانی
- ۱۰- ذخایر معدنی اعماق دری و چینه‌شناسی کف دریا.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: -

منابع:

1. E. Seibold, W. H. Berger, " The Sea Floor: An Introduction to Marine Geology", Springer, 2010.
2. E. J. N. Jones, "Marine Geology", 2nd Edition, John Wiley and Sons, 1999.
3. J. P. Kennett, "Marine Geology", Prentice Hall 1982.

اقیانوس شناسی زیست شناختی

Marine Biology

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

مطالعه زیست شناسی دریایی، اکوسیستم دریایی و کاربرد آن در فرآیندهای فیزیکی دریا

رئوس مطالب:

- ۱- کلیاتی در رابطه با اقیانوسها از نظر تقسیمبندی مناطق بیولوژیکی
- ۲- فاکتورهای مهم زیست محیطی - پلانکتونها - نکتونها
- ۳- تجزیهکنندگان شامل باکتریها و قارچها
- ۴- پراکنش و مهاجرت آبزیان، سازگاری با محیط
- ۵- تعریف اکولوژی و اکوسیستم،
- ۶- تولید بیوماس، روشها و اندازه گیری آنها
- ۷- زنجیره غذایی، هرمهای غذایی
- ۸- جریان و بیلان انرژی در اکوسیستمهای دریایی
- ۹- نواحی فراچاهی در دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان و حفاظت محیط زیست دریا.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: -

منابع:

- 1- P. Castro, M. E. Huber , " Marine Biology", McGraw-Hill, 2009.
- 2- T. R. Parsons, M. Takahashi and B. Hargrave, "Biological Oceanographic Processes", 2nd Edition, Pergamon Press, 1990.

ناوبری

Navigation

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

شناخت انواع شناورها و ناوبری در دریا و مسائل مربوط به آن

رئوس مطالب:

- ۱- مختصری در مورد شناخت شناورها، اصول شناوری
- ۲- تعادل کشتی، کره زمین و خطوط فرضی آن، مختصات جغرافیایی
- ۳- جزرومد و آشنایی با رادار و سمتیاب رادیویی و سیستم ناوبری ماهواره‌ای
- ۴- مختصری در مورد قوانین راه،
- ۵- آشنایی با قوانین و مقررات بین‌المللی دریایی.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: دارد

منابع:

- 1- The Mariner's handbook, Catalogue of Admiralty Charts and Publication, Ninth edition, 2009.
۲. "ناوبری ساحلی"، جلد ۱ و ۲ چاپ مرکز آموزش عالی علوم دریایی نوشهر،

مدیریت منابع دریایی

Marine Resources Management

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشیاز: -

هدف درس:

شناخت راههای آبی و منابع زیستی و غیر زیستی کشور، اهمیت دریا و راههای آبی و چگونگی استفاده و کنترل این منابع

رئوس مطالب:

- ۱- جایگاه منابع دریایی در توسعه اقتصادی
- ۲- اهمیت اقتصادی راههای آبی و حمل و نقل دریایی
- ۳- ارزش اقتصادی منابع دریایی تجدید شونده و غیر تجدید شونده
- ۴- اهمیت سرمایه گذاری در منابع دریایی
- ۵- حقوق و قوانین دریایی و محدوده بهره برداری و تحقیقات
- ۶- مدیریت و ارزیابی منابع تجدید شونده و غیر تجدید شونده
- ۷- هدایت و کنترل نیروی انسانی و منابع تجدید شونده و غیر تجدید شونده.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: -

منابع:

- س. اعرابی و ع. پارسایان، مبانی مدیریت منابع انسانی، " دفتر پژوهشهای فرهنگی، ۱۳۹۰.
- س.ط. حسینی، " اصول حمل و نقل دریایی اشرف البلاد، ۱۳۹۰.
- " کشتیرانی و حمل و نقل دریایی"، انتشارات کشتیرانی جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱.